

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Felirattal: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. □□□
Hírlevél díj: Háromhatszötös péntek szerdai hirdetés 30 fillér,
szombati hirdetésért jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ■■■ az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
■■■ hivatalos közlönye. ■■■

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
KÓSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

Egy új egyesületről.

A köztisztviselők (állami, törvényhatósági, városi, községi, felekezeti s egyéb köztisztviselők) tömörültek anyagi és erkölcsi célzattal. Anyagival annyiban, mert a «Köztisztviselők egyesülete» alapszabályai az egyesület céljául kitűzte a tisztviselők anyagi helyzetének javítását a lakbér, az élelmiszerek beszerzése, különösen pedig egy *tisztviselői telep létesítésének* szempontjából, erkölcsileg pedig ugyanezen alapszabályok városunk egyik általános ismert hibáját kívánja orvosolni legalább részben, vagyis az eddig számos irány felé divergáló társadalmi életet legalább a tisztviselők körén belül akarja összekapcsolni.

Eperjesen ezidőszent körülbelül hetven különféle egyesület van. Ezek között huszonhárom kizárólag felekezeti alapon létesült s egy két kivételtől eltekintve, más felekezettűekkel szemben exkluzív. A többi egyesület pedig részben a gazdák, kereskedők, iparosok, nyomdászok saját érdekének előmozdítása végett létesült; a kultúra és humanizmus szempontjai hozták létre a szépművészeti, művészeti és nőegyesületeket, végül különféle kényelmi és élvezeti célok szerint is csoportosíthatók a még fel nem sorolt társadalmi körök.

A létért való nehéz harc, a mely korunkat leginkább jellemzi, mindenekfelett előtérbe szorítja azokat a kívánalmakat, a melyek ennek a harcnak a könnyítését óhajtják. A különféle sztrájkok, kongresszusok, feliratozások, miniszteri deputációk mind ennek a kornak sajátos jelenségei, melyek a magyar társadalom belső bajait kétségtelen módon elárulják. Ha a munkaadó és a munkás szempontjából vizs-

gáljuk ezeket a mozgalmakat, mindenesetre feltűnő, hogy csaknem kizárólag a munkás, az alkalmazott, a tisztviselő az, a ki panaszkodik és jogosan panaszkodik. Igazságtalanok lennének azonban viszont, ha a munkaadókról teljesen megfeledkeznénk, mert hiszen a fogyasztó közönség tömegébe ezek is tartoznak s a fogyasztási cikkek drágasága őket is sújtja, úgy, hogy van reá számos példa, a mikor ez a drágaság anyagi végromlásba sodorja az egyébiránt jómódúaknak ismert embereket.

A magyar állam polgárai között azonban minden bizonynyal a tisztviselő az, a kinek a helyzete a legmostohább, mert a tisztviselő az élet bármilyen kedvezőtlen alakulatai között is mindig csak egy meghatározott jövedelmi összegről támaszkodhatik. S itt különbséget kell még tennünk a magán- és köztisztviselő között, mert a míg az előbbi — kivételektől mindig eltekintünk — az egyén rendelkezésére álló bármely más jövedelmi forrást is vehet igénybe, addig a köztisztviselő állása majdnem minden esetben összeférhetlenné teszi az ipari, kereskedelmi vagy ehhez hasonló vállalatokban való részvételt. Ha a köztisztviselő tehát mellékeresetre akar szert tenni, feltéve, hogy fizikai ideje engedi, beáll másolónak, vagy más efféle szerény magánmunkákat vállal. Számba kell azonban venni azt, hogy a tisztviselő idejét a munkaadó annyira igénybe veszi, hogy másra abból már alig telik, ha csak az éjszakaiakat nem akarja valaki feláldozni. A mire egyébiránt szintén volt már példa elég.

Ilyen példákat az élet alakulásai produkálnak. A családalapítással, a népszaporodással és sok más dologgal kapcsolatban is lehetne ezt a kérdést megvilágítani, mert

hiszen szoros összefüggésben vannak egymással. (Ismertem pl. egy tisztviselőt, a kinek annyi váltója volt, a hány keresztelő volt a családjában.) Úgy, hogy lehet mondani, a köztisztviselők minden olyan mozgalmá, a melylyel anyagi helyzetükön segíteni iparkodnak, csakis az egész magyar társadalom rokonszenvével találkozhatnak s e mozgalomban segédkeztet kell nekik nyújtani mindenkor.

Városunknak f. hó 6-ikán megalakult új egyesületét tehát csak szívesen láthatjuk s az egész közönség gondolata gyanánt tolmácsolhatjuk, hogy ennek az egyesületnek felvirágzását mindenki melegen óhajtja. Városunkban s egyáltalában megyénkben (mert az egyesület az egész megyére terjesztette ki működését) igen sok a köztisztviselő, úgy, hogy egyenesen a haladás egy természetes folyamatát, alakulását kell látnunk ebben az új egyesülésben, mert ezt az élet szükségszerűleg hozta magával.

A kitűzött célok között van a tisztviselőtelep létesítése, más városok mintájára. Lapunk hasábjain is már több cikk jelent meg e kérdésről s a legnagyobb közvetlenséggel dr. Tarr Károly tollából voltak csoportosítva a vállalat létesítésének feltételei. Egy csöndesen, de annál eredményesebben működő munkása ennek az eszmének Perényi Vilmos kollégiumi tanár, a ki fáradhatlan buzgalmával lényegesen közelebb hozta ezt a nehéz problémát a megoldáshoz.

Miután pedig egy ilyen programmal megalakuló egyesülésnek létesítése a legnehezebb, különösen az eperjesi széthúzó elemek között, s miután a kezdetnek e nehézségein túl vagyunk, minden köztisztviselőnek, a ki eddig az egyesület kötelékébe még be nem lépett,

TÁRCZA.

A czéhek Magyarországon.*

Ira Kubárszky László.

A mostani kézműipart összehasonlítva az elmúlt századokéval, azt tapasztaljuk, hogy az csak halvány árnyeka a letűnt idők kézműiparának.

Jogos és természetes első kérdésünk tehát az, hogy mi lehet ennek az oka? Nem más, mint az évszázadokon uralkodó csehintézménynek, a gépek minden téren való alkalmaztatásával, a munkamegosztás, a szabad ipar- és versennyel előidézett megszűnése.

Mik voltak azok a czéhek, melyek évszázadokon a kézműipart nemcsak föntartották, de a tőkély legmagasabb fokára emelték? A czéhek (Zunft, Gilde) társulatok, szövetkezetek voltak; csakhogy szilárd alapon nyugvó társulatok, melyek tagjaikat minden téren, de leginkább az ipar terén megoltalmazták, megvédték és a melyek az egész középkorban, valamint az újkor elején leglényegesebb társadalmi tényezőkként szerepeltek.

Minden egyes ipárnak megvolt a maga társulata, szövetkezete, czéhe, melynek tagjai vallási, erkölcsi, gazdasági, szociális, de különösen ipari és kereskedelmi

érdekek támogatása, megvédése céljából egyesültek és melyeknek alakulása — a mint ezt dr. Szádeczky találóan jelzi — a népek történetében éppoly korszakalkotó, mint akár a népvándorlás korszaka, a keresztshadjáratok, politikai forradalmak, vagy a hitújítási mozgalmak.

Jelen értekezésem célja ezen társulatok, szövetkezetek, czéhek keletkezését, azok fejlődését, tökéletesedését és megszűnését röviden ismertetni.

I.

Hogy a bevándorolt magyarok között különféle ipart űző kézművesek is lehettek, azt a magyarok viseletéből, sajátosságos jellegű fegyvereiből következtethetjük, mert azok készítői módja más nemzetek előtt ismeretlen volt. Ezen ismert iparágakhoz a kalandozások korszakában hozzájárultak egyes — a nyugaton virágzó — iparágak is, melyeknek fejlesztését előmozdították Árpádházi királyaink, kik Európa különböző államaiból különféle ipart űző mestereket hoztak be, kikkel a kézműipar terén a még érezhető hiányt pótolják.

Így II. Géza, III. és IV. Béla az ország különböző vidékein tömegesen telepítik le a szász, frank, thüringiai, flamand származású iparosokat, kik a legnagyobb valószínűség szerint magukkal hozhatták az előbbi tartózkodási helyeiken már régen dívott csehintézményt.

A csehintézmény tehát nem magyar eredetű, hanem külföldi; hogy azonban tulajdonképpen keletkezése mely időre esik, eddig még nem oldott kérdés.

A XIII. század elején és annak folyamán keletkeznek angol, francia, német és olasz városokban különféle irányú társulatok (Eynung, Fraternitas, Bruder-

schaft), melyek mintáira az erdélyi és szepességi városokban letelepedett külföldiek kezdik azokat nálunk is szervezni, ápolni és fejleszteni.

Erdélyben, hol ezen intézmény kedvezőbb talajra talált, mint Magyarországon, már 1376-ban bizonyos tekintetben elavult intézményt képeznek; míg a szepességi szász városokban a szász papok csak 1248-ban tudnak egy vallásos jellegű egyesületet létesíteni, Lőcsén pedig csak 1402-ben alakul egy szintén vallásos jellegű társulat, melynek neve: Bruderschaft des heiligen Leichnams Christi. Célja a vallásos érdekek támogatása, előmozdítása és megvédése volt.

Jóllehet a csehintézmény keletkezésének idejét egész pontossággal megállapítani nem tudjuk, a elmondottakból mégis azt következtethetjük, hogy azok egyrészt a vallásos jellegű társulatokból származhattak, másrészt ezekkel párhuzamosan az ipar megvédése és fejlesztése céljából keletkezettek s lassanként az ország minden részében elterjedtek.

Hasznos működésükkel az egyes uralkodók, főpapok, fejedelmek, sőt az országgyűlések figyelmét is olyannyira fölkeltik, hogy azok belátva a czéhek fontosságát és jelentőségét, különféle kedvezményekben és kiváltságokban részesítik őket.

A tatárjárás után IV. Béla különös pártfogásába veszi azon városokat, melyekben czéhek működnek. V. István a szepességi városok kézműves-egyesületeinek különféle szabadságokat engedélyez. Róbert Károly a nemesség fölényével szemben az ipart űző városok hatalmát növeli. Nagy Lajos pedig 1376-ban az erdélyi szászok czéheit szabályozza. Zsigmond a külföldi iparos és kereskedő városok gazdagságát látva, azok példáján

*Forrásmunkák, melyekből értekezésemhez adatokat meríttem: HORVÁTH MIHÁLY: «Az ipar és kereskedelem története Magyarországon, a három utolsó század alatt». MELTZL OSZKÁR: «Az erdélyi szászok ipara és kereskedelme a XIV. és XV. században». ÁGOSTON KÁROLY: «Eperjes sz. kir. város alakulása és hajdani jogi szervezete». DR. SZÁDECZKY LAJOS: «A czéhek történetéről Magyarországon». LASZTÓKAY LÁSZLÓ: «Ada és Eperjes sz. kir. város egykori kézműipar és kereskedelmi történetéhez». JAKAB ELER: «Kolozsvár története». Birtokomban levő számos czéhlevél, kiváltságlevél s a czéhekre vonatkozó okmányok.

könnyű lesz most már társulni a többiekkel. Rendkívüli munkát végzett az eszme megvalósítása érdekében Guseo Ferencz, az egyesület titkára. Önzetlenségéért s fáradságát nem ismerő tevékenységéért csak hálás köszönettel adózhatik neki az egyesület minden egyes tagja.

Dr. Weiszer Emil.

Ipari és kereskedelmi képzés.

írta: Komáromi Ferencz. (Folyt.)

II.

Gazdasági önállósulási törekvéseinket főleg német elemek gátolják; miért ragaszkodnak tehát kereskedőink annyira német neveikhez? A névmagyarosítás is hazafias kötelesség, különösen az ellenséges érületű nemzetiségekkel szemben. Ha városaink főutcáin végig haladunk, bizony sokkal több német és tót czégtábla öltik szemünkbe, mint magyar. Bár igaz, hogy a kereskedő és iparos nem szívesen változtatja a forgalomban már ismeretessé vált nevét, de már az újonnan telepedő kereskedőnek és iparosnak kétségtelenül hazafias kötelessége az, hogy idegenhangzású nevét magyarrá változtassa s illetve cserélje fel és ezáltal külsőleg is dokumentálja, hogy nálunk az iparos és kereskedő mindenekelőtt — magyar.

«Nem elég valaminek lenni, látszani is kell annak» — mondja Rákosi Jenő egyik irodalmi alkotásában s e szavakkal folytatja: «Nekem úgy tetszik, hogy minden egyes ember, a ki idegenhangzású nevét felcseréli magyarral, e német fennállásának idejét egy-egy generációval megtoldotta».

Hogy társadalmunk egyre több érdeklődést tanúsít a gazdasági kérdések iránt, abban nagy érdemük van a hírlapoknak is, a melyekben egyre gyakoribbak a földmívelés, ipar és kereskedelem körébe eső ismeretek. A külföldi napilapok tárczarovata rendszerint ismeretterjesztő tartalmú; a mi lapjainknál még mindig kivételek az ismertetések és napirenden vannak az erőltetett novellák. Egyik főhivatása a vidéki lapoknak is, hogy a társadalom gondolkozását helyes irányba tereljék, művelődését és egyben gazdasági érzékét is fokozzák.

Az EPERJESI LAPOK — melynek külön közzgazdasági és ipari rovatában az ipari és kereskedelmi életből merített érdekes és tanulságos ismertetések napirenden vannak — e részben is hivatása magaslatán áll.

Az iparos- és kereskedő-osztály művelődésére, irányítására jótékonyan hatnak az ipartestületek, kereskedelmi társulatok. Ezek egyrészt tömörítik, összetartásra készítik az iparosokat és kereskedőket, másrészt eszmecsere, felolvasások útján a szakismeretek fejlesztésére, és a külföldi ipari és kereskedelmi haladást figyelemmel kísérni hivatottak.

Az iparos-körök, kereskedelmi társulatok által szak-könyvtárak létesítendőek, a melyek ifjúságuk továbbképzésére alkalmas anyagot nyújtanak.

lekesedve, az ipart űző városok polgárait mindennemű kedvezményekben részesíti; de teszi ezt az olygarchia hatalmának korlátozása céljából is. 1402-ben az országos rendek közé sorozza őket s ezzel módot nyújt nekik arra, hogy az országgyűléseken követeik által képviseltessék magukat. Zsigmond szabályozta továbbá a kereskedelmet, a mértékeket és egyes városoknak némely iparágak üzésére kizárólagos jogot is adott, mint pl. Kassának a barchetszövet készítésére; Bártfának a vászonfehérítésre.

Zápolya 1531-ben Budának nemcsak a régi, még IV. Béla királytól nyert jogait erősíti meg, de újakat is ad; többek közt felmenti azt minden rendes és rendkívüli adók kötelezettsége alól.

A czéhek virágzásuk tetőpontját Mátyás alatt érik el, ki behatóan foglalkozott ezen intézménnyel, a miről azon számos czéhlevél és kiváltságlevél tesz tanúságot, mely tőle fönmaradt és a melyek oly jelentősek voltak, hogy az újonnan keletkező czéhekre nézve mintakul és irányadóul szolgáltak.

A mohácsi vész után, a török hódoltság alatt a czéhek egész vonalán nagy visszaesés mutatkozik; a

Az ipari, kereskedelmi és gazdasági élet fejlesztésére feltétlen ösztönző hatással van, ha időközönként kiállítások is rendeztetnek.

Elsőrendű nemzetgazdasági frók által elismert dolog az is, hogy a különféle gazdasági, ipari és kereskedelmi szövetkezetek — a melyek a kis-exisztenciák anyagi erejét egyesítik, bár sok esetben az egyéni kereskedelem és ipar szenved általuk — nagy nevelő hatással vannak a nép gazdasági érzékére; az önségely elvén előmozdítják a kisemberek, alsó osztályok takarékoságát, szorgalmát; az anyag nagyobbbevű bevásárlása által lehetővé teszik, hogy tagjaik életszükségeiket olcsóbban fedzhessék és a mellett a szövetkezet jövedelmének is részeseivé váljanak. El is vannak terjedve minden nyugati államban és nagy számmal találhatók még Japánban is.

Működésük azonban csak akkor áldásos, ha hozzáértő és önzetlen férfiak vezetik; nincs azonban jogosultságuk ott, a hol e feltételek hiányoznak és még kevésbé ott, a hol nem a nép gazdasági érdeke hanem felekezeti türelmetlenség irányítja azokat.

Külföldön már a nők is jelentékeny teret foglaltak le az ipari és kereskedelmi élet körében. Ha a családi vagyon hiánya bizonytalanná teszi a leány jövőjét és nehezíti férjhezmenetelét, az angol, a német társadalom természetesnek találja, hogy a nő vagy otthon folytat valamely neki megfelelő iparágat, vagy a kereskedelmi élet mezején keres alkalmazást, hogy teljesen önmagára utalva is megélhessen. Nem szégyen ott a munka a nőre nézve sem.

Honi viszonyainkat általános elégtelenség jellemzi. A kivándorlás egyre tart; a munkaerő hiánya megdrágította az életviszonyokat, és a megélhetés nehézségeit panaszolják a közhivatalnokok, a kereset hiányát a kisiparosok, a lateiner pályák túl vannak zsúfolva; új boldogulási területre, új jövedelmi forrásokra van szükség. Tekintve, hogy erre a földmívelés belterjessebb tétele mellett csak az ipari és kereskedelmi élet terén van kilátás, ezeket fel kell lendíteni, modern színvonalra emelni, a produktív pályákat meg kell kedveltetni az ifjúsággal és a közel jövőben mindjárt több lesz a vállalkozási szellem, több a gyártelep nagyobb a vagyonosodás, virágzóbb a műipar és válik idővel a földmívelői mellett az ipari és kereskedői osztály is igazi nemzetfentartó tényezővé, a mivé gr. Széchenyi István akarta tenni hazánkat, akkor, a mikor hangos szóval figyelmeztette szunnyadó nemzetét, hogy:

„Gazdasági és ipari művelődés nélkül nemzet-szabaddá, hatalmassá és függetlenné nem válhat“.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör irodalmi szakválasztmányának febr. 4-iki estjén Vöröss Sándor folytatta előadását «Petőfi költői képzelete» czímen. A formában és tartalomban egyaránt jól kidolgozott előadást szavalat előzte meg, melyet Sándor Iza adott elő. Petőfinek «Dalaim» czímű költeményét szavalta el

mi természetes is, mert a török hódítás az ország szét-darabolása, a kül- és belháborúk nemcsak bénítólag hatottak az iparra és kereskedelemre, de általános elszegényedést is okoztak.

Ezen korszakban leginkább azon czéhek virágoztak, melyeknek tagjai különféle szükséges hadi-szereket készítettek. Így a XV. század első felében a késmárkiak oly tüzes golyókat találtak föl, melyeknek tűzét nem lehetett eloltani. Az ágyúk, melyeket úgy a vár-velemlénnél, mint csatározásoknál használtak — a czéhek tulajdonai voltak s alig volt nevezetesebb város, hol ágyúkat ne gyártottak volna. Híres volt a XVII. század közepén Lüders királyi ágyúöntő Kassán. Beszterczén 1559. körül kezdik a finom damasz-kardokat készíteni, melyeknek híre nemcsak az országban, de a külföldön is ismeretes.

Az ipar terén ezen általános pangás eltart a XVIII. századig, a mikor III. Károly, de különösen Mária Terézia sok hasznos és üdvös intézményt létesít a közzgazdaság, ipar és kereskedelem emelésére. De ezen intézmények a czéhrendszerrel nem tudják a régi nivóra emelni, a mennyiben az az elmúlt nehéz idők

és szavalatával igazolta, hogy nemcsak jól megértette a költeményt, hanem a jól megértett gondolatokat és a jól felfogott érzelmeket művésziessé tudja tolmácsolni is. A hallgatóság zajos tapssal jutalmazta mind a két előadó igyekezetét.

Műkedvelői előadás. Az Eperjesi Széchenyi-kör színészeti szakválasztmányára *Semsey Boldizsárné* és br. *Ghillany Imréné* úrnők védnöksége alatt január hó 11- és 12-ikén műkedvelői előadást rendez a városi színházban felerészben a Kör pénztára, felerészben pedig a városi színházalap javára. Ez alkalommal színre kerül Szigligeti Ede háromfelvonásos vígjátéka: «A mama», Vöröss Sándor rendezésében. Már előre is szép sikert jósolunk ezen műkedvelői estnek, mert erre enged következtetni a szinpadai rutinnal bíró, egytől-egyig kiválóan ügyes szereplők szerencsés összeválogatása, valamint az a garancia, melyet a rendező személye nyújt. Mint a szinlapon látható, a szerepek a következőképpen oszlanak meg: Mogoriné szerepét Vogel Béláné vállalta magára, Czili leánya Grieger Aranka lesz, kinek férje Molitor Gusztáv Berki Ákos szerepében. Eszike bájos szerepében Szántó Margitát fogjuk találni, míg Szegfű Tivadart Hvozovich Pál fogja megszemélyesíteni. Ormi Béla, fiatal ügyvéd szerepét Kriebel Aladár, Ugri Miskát Elsász Sándor fogja alakítani; egy úr szerepében Szutórisz Dezső, az inas szerepében Kriebel Dezső játszik. A pincér szerepe három csillaggal van jelölve, a sűgő fáradságos munkáját Cséplő Győző vállalta magára. Az előadás iránt óriási az érdeklődés. Jegyek előre válthatók mind a két színházi-estre Kósch Árpád üzletében.

Legközelebbi zeneest. A Kör febr. 15-ikén tartandó zeneestjének műsora:

1. Katonazene.
2. Szavalat. Előadja *Kecser Márta*.
3. MARX STANGEL: «A megtért». Éneklő *Cholnoky Margit*.
4. a) CHOPIN: Impromptu (Fis-dur);
b) CHOVÁN: Hangulatkép. Zongorán előadja *Klein Lilly*.
5. a) ABT FERENCZ: «A híd»;
b) LEHÁR FERENCZ: Részletek a «Czigányszerelem»-ből. Éneklő *Cholnoky Margit*.
6. Katonazene.

HIREK.

— **Dr. Réz Mihály**, jogakadémiánk tanára, egyet. m.-tanár febr. 3-ikán a Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség konferenciáján nagy beszédet mondott, melyben az idealizmusért való közdelemre buzdította őket.

— **Ahonnédség köréből.** *Jessensky* Ferdinánd, dr. *Tóth Árpád*, dr. *Gal István* tartalékos 9. honvéd-gyalogezredbeli hadapródjelölteket tartalékos

alatt elfajult. Egyes befolyásosabb családok ugyanis magukhoz ragadva a czéhek fölött való hatalmat, saját czéljaikra használják föl annak előnyeit, miáltal elveszti a czéh tulajdonképpeni jellegét. Ezen túlkapaszkodásokat kívánja megszüntetni II. József, ki azokat korának megfelelően igyekszik átalakítani, de minden fáradsága hiabavaló, mert a czéhek nem nyerhetik többé vissza elvesztett régi fényüket. Később azután a gépek föltalálása és azoknak minden téren való alkalmaztatása a czéhrendszerrel lassan bár, de teljesen kiszorítja.

Ferencz császár 1804—5-ben még egyszer szabályozza a czéheket, de a lejtőn lefelé guruló intézményt ekkor már újában megállítani nem lehetett és az 1872. évi VIII. t. cz. teljesen el is törli és helyébe az ipartestület intézménye lép.

Az egyes országgyűlések is többször és behatóan foglalkoztak a czéhintézménnyel. Így az 1556. nov. 21. iki országgyűlés, mely 16 különféle czéhtársulat részére áruárjegyzéket adott ki s megküldötte azt alkalmazkodás végett a hazai nevezetesebb városok czéheinek. Az 1723-iki országgyűlés 117-ik törvény-cikkje elrendeli, hogy az ország területén a kézműve-

Erőteljes jóízt

Egy kocka csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve, 1 tányér kész, finom húslevest ad. ::

MAGGI

-féle

koczkából a 5 f.

készült húslevessel
önti fel a hamislevéseket, főzelékeket,
mártásokat, sülteket stb.

ad főztének az a háziasszony, a ki

hadapródkká neveztek ki. Haber András és Absolon Ede, a kassai honvédeképző-parancsnokság nyilván- tartásában álló róm. kath. tartalékos honvéd-segéd- lelkészeket a honvédség kötelékéből elbocsátották

— Adóhivatali kinevezések.

A pénzügyminiszter Gyök Józsefet, az eperjesi adó- hivatal pénztárosát eddigi helyén főpénztárossá, Gréser Alfédet, a kisszebeni és Guseo Ferenczet, az eperjesi adóhivatal adótitusztjeit eddigi helyeiken adóhivatali főtisztokká nevezte ki.

— Kinevezés. Az eperjesi egyházmegye püspöke, dr. Vályi János v. b. t. t., a hozzá felterjesztett választási jegyzőkönyv alapján Ssember János okleveles kántortanítót az ájfalucai kántortanítói állomásra rendes kántortanítónak kinevezte.

— Br. Jósika Gyula meghalt.

Felvidéki hírlapírodalmunk egyik jelese, a Kassán megjelenő FELVIDÉKI UJSÁG című napilap főmunka- társa, br. Jósika Gyula február 3-ikán Nagymihályon meghalt. Fiatal, 33 éves korban papi hivatásának áldozata lett. Fiatal hírlapíró társunk szerencsétlen halálának híre bejárta az egész művelt világot s bizonyonyal mindenütt a legőszintébb fájdalomt okozta. A boldogult hült tetemeit febr. 5-ikén d. u. 3 1/2 órakor Nagymihályon szentelték be, a honnan a magyar- fenségi (Erdély) családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

— Egy rövid hét választ már csak el

benünkét ama káprázatos esztől, melyen a Sárosvár- megyei Jótékony Nőgyelet északsarki báljának részt- vevői leszünk. A bál rendezőse az idén oly nagy, semmi fáradságot nem ismerő lelkesedéssel és önfeláldozással karolta fel a bál ügyét, hogy látványosság, kedélyesség és mulatság tekintetében résztvevőit kielégítse és nekik e bál emléktét kedvessé és feledhetetlenné tegye, hogy méltán elvárhatja a nagyközönségtől, hogy meg- jelenésével és áldozatkészségével jó szívet segítsen ezáltal a Nőgyelet szegény árváit! A jótékonyaság ünnepe lesz e nap, szépsége és érdekessége pedig előreláthatólag felül fogja múlni a Nőgyelet által eddig rendezett híres bálokat is.

— Tisztviselők tömörülése.

Élénk részvétellel alakult meg hétfőn, február 6-ikán az Eperjesi Köztisztviselők Egyesülete. Az ág. ev. Kollégium emeleti dísztermében, a rossz időjárás dac- zára is, szép számmal jelentek meg a különböző árnyalatú tisztviselők, s megtartották alakuló-közgyűl- süket, melyet Klein Béla kir. telegkönyvvezető, mint az előkészítő- és szervező-bizottság elnöke nyitott meg. Elnök hosszabb jelentésében visszapillant az évek során alakult egyesületekre, konstatálja, hogy a megélhetési viszonyok napról-napra rosszabbak s ezen oknál fogva is feltétlenül szükséges, hogy a tisztviselők egy testületté tömörüljenek, s így megélhetésüket könnyebbé tegyék. Ezek után a szervező-bizottság előadja, Guseo Ferencz m. kir. adófőtiszt felolvasta az alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Következett

a tisztikar megválasztása, mely egyhangulag történt meg Elnök Dóbiás Ede, kir. műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke társelnök dr. Obetkó Dezső jogakadémiai tanár, alelnökök: Klein Béla kir. telegkönyvvezető, dr. Körtvélyessy Dezső kir. tvsz. bír. Slajchó Mihály áll. tanítónőképző-int. tanár és Szabó Elemér kir. tanfelügyelő lettek. Titkár Guseo Ferencz kir. adófőtiszt, másodtitkár Székely Adolf izr. elemi isk. tanító, jegyzők ifj. Póta László m. kir. adófőtiszt és Kohánszky Béla kir. tvsz. írnok, pénztáros Hanus-ovszky Imre vm. alispáni iktató, pénzt. ellenőr Dadej Gyula városi pénztári tiszt, háznagyok Vásárhelyi Károly kir. s. tanfelügyelő és Zsembery Rezső vm. árvaszéki iroda- tiszt, ügyész dr. Weiszer Emil ügyvéd lettek. Dóbiás elnök zajos eljenzés és viharos taps között foglalja el az elnöki széket és megköszönve a tisztikar nevében is a bizalom megnyilvánulását, fogadja, hogy minden erejével azon lesz a tisztikar, hogy ezen szükséges s hézagotpótló egyesület mennél nagyobb és jelentékenyebb testületté nöjje ki magát. Majd rátértek a tárgysorozatra. A lakbérrevízió tárgyában a közgyűlés a titkár indít- ványára kimondotta, hogy míg a katonai lakbérrevízió és újabb megállapítás nem nyer végleges elintézést, addig a tervezett küldöttség és újabb sürgető kérvény iránt hozott előbbi határozatot végre nem hajthatja. Azonkívül bevárják még az alapszabályok jóváhagyását. A tisztviselőtelep tárgyában Perényi Vilmos koll. fő- gimn. tanár, egyes. tag adta meg a felvilágosítást, hogy sikerült egy intézettel az itten építendő tisztviselői házak iránt megállapodni. A közgyűlés az elnök indít- ványára kiküldte az elnököt, Perényi Vilmost és dr. Weiszer Emil egyes. ügyészt a tisztviselők házépítő- bizottságába rendes-tagokul s megbízta őket, hogy a telep ügyét mihamarabb vigyék dűlőre. A tisztviselők kaszinója iránt elfogadta a közgyűlés a titkár indítványát, hogy a Lőcsei-úti Reisz-féle «Saybuschi» sörcsarnok új nagy étterme béreltessék ki a kuglizóval és kerttel együtt. Végül a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Guseo Ferencz kir. adófőtiszt, egyes. titkárnak az egyesület létesítése körül kifejtett buzgalmaért. Az igazgatóválasztmányba megválasztottak: Antal János, Berzeviczy Elek, Böhm Emil, Dvortsák Győző, dr. Dobay József, Faragó József, Fuhrmann Imre, Gamauf György, Gömöry János, Hábel Lambert, Halmi Ede, dr. Holénia Gyula, Jakobei Dezső, dr. Máriássy Béla, Mayer Endre, dr. Mikler Károly, Papp Ferencz, Pethe Ferencz, Petz Károly, Saly Győző, Szekeress Dezső, dr. Szlavik Mátyás, dr. Wallentinyi Samu, Thomae Aladár rendes- és Chityil Pál, Bayer Róbert, Fleisch- mann Mór, Gottlieb Soma, Halász Lipót, Kovács György, Körtvélyessy Bertalan és Saguly József póttagok; a számvizsgáló-bizottságba pedig Perényi Vilmos elnöke mellett dr. Tarr Károly és Nagy Bernát. Alapszabály- szerüleg megállapított tagsági-díjak: alapító-tag egy- szersmindenkorra 50 kor., rendes-, Eperjesen lakó, fiz. osztályba nem sorozott és XI. f. o. beliek évi 6 kor., X. és IX. f. o. beliek 8 kor., VIII. f. o. és azon felüli tag évi 12 kor.-t fizetnek. Vidéki rendes-tagok

évi 6 kor., pártoló-tagok (minden feddhetlen jellemű egyén) évi 4 kor. t fizetnek. Nyugdíjas tisztviselők csak rendes-tagok lehetnek; tagjelentkezéseket elfogad a titkár A mint értesülünk, az egyesület a legközelebbi jövőben nyilvános pályázatot fog hirdetni tagjai számára szállítandó olcsóbb tej, hús, élelmiszerek, fa, kőszén és ruh.ati cikkekre is, s így ajánlatos, hogy ezen egyesületbe a tisztviselők minél többen lépjenek be tagokul, hogy így már a legközelebbi jövőben is él- vezhessék az egyesületi tagoknak járó kedvezményeket.

— Különbőféle friss halak előjegy- zésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók Kun Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

— A jégpálya állandóan nyitva. Végre teljesedett a jég barátainak kívánsága.

— Műkedvelői előadás. Az elmúlt színiévadot követő csaknem egynegyedévi csönd után febr. 4-ikén ismét föltárltak városi színházunk kapui, hogy befogadhatassák azon szépszámu közön- séget, a mely teltházat alkotva, osztatlan érdeklődés mellett hallgatta végig a rokonszenves fiatal szerzők- nek, Spányi Arthur és Klaniczay Gyula joghallgatók- nak «A nagynéni hagyatéka» című háromfelvonásos vígjátékát. Az ambiciózus, dicséretet érdemlő szerzők vígjátékuk tárgyát a modern társadalmi életből merítik Dr. Szirmay Olivér ügyvéd (Csatáry Jani) leányába, a bájos Emmikébe (Szántó Margó) Erdős Laci ügyvédi írnok (Maixner Emil) halálosan beleszeret s érzelme imádottnál visszhangra talál. Boldogságuk egyedüli, de legyőzhetetlen akadályaként tűnik elő azonban az önző, haszonleső apának kapzsizsága. A szerelmes ifjú teljesen vagyontalan lévén, a számító, rideszvívű ügyvéd nemcsak hogy nem jó szemmel nézi a fiatalok vonalmát, de leányának jövőjét biztosítandó, Schmiedt Alfrédet (Kribel Aladár), ki gazdag nemesi család egyetlen fia, szemeli ki vejeül. Már-már a kétségbe- esés küszöbén állanak a szegény szerelmesek, midőn egy rendőri tévedés váratlan fordulatot ad az esemé- nyeknek. Schmiedt Alfrédet, ki közben beleszeretett a társalkodónőbe (Perényi Iczuka), a rendőrség egy körözött szélhámossal összetévesztve, elfogja. A rend- őrség baklövése azonban hamarosan kiderül, de Schmiedt többé már nem lehet veszélyes vetélytársa Erdős Lacinak, mert ez váratlanul félmillió dollárt örökölt amerikai nagynénjétől s így az ügyvéd most már szívesen adja leányát a gazdaggá vált szerelmes írnoknak. Az érdekes meseszöveget még élvezetesebbé tette a műkedvelő szereplők ügyes és kifogástalan játéka. Kedves jelenség volt Szántó Margitka kedvesen eljátszott szerepében. méltó partnerre akadva Maixner Emilben, kinek színészi tehetsége már nem ismeretlen Eperjes közönsége előtt. Valóban szinpadí rutinra valló ügyességgel s művészi alakítással oldotta meg nehéz szerepét Perényi Iczuka, szüntelen derűtséget kelte a hallga óság soraiban. Partnere Kribel Aladár volt, kinek kitűnő játékában már gyakran volt alkal-

sek megapadt számát külföldről behívottakkal pótolják és ezek részére könnyebb megélhetés végett 15 évi adómentességet engedélyeznek. Hogy pedig ezek esetleg a földművelést ne karolhassák föl a kézműipar rová- sára, a kir. helytartótanácsnak meghagyatott, hogy őket a földvásárlástól eltiltsa s ügyeljen rájuk, hogy kiváltságos éveik eltelte után ismét ki ne vándoroljanak. Az 1764. évi XXIV. t.-cz. a szabóiparosok szaporítását célozta. Ezen törvénynél fogva ugyanis a magyar ezredek ruházatát nemcsak hogy hazai kelméből, de egyúttal honi szabóiparosokkal kellett készíttetni, mert a tapasztalat bizonyította, hogy minden katonaruha 15 kr.-ral kevesebbe került, ha hazai mesterek készí- tették és a mellett volt oly jó, mint a külföldön készült. Találkozunk olyan esettel is, a mikor a nádor ad czéhszabadalmakat. Míg ugyanis Ulászló Csehország- ban tartózkodik, addig Perényi Imre nádor 1510-ben az alsóközérsi lakatosczéhet czéhszabályzattal látja el. Püspökök, valamint földesurak is adnak a főnható- ságuk alatt álló területeken lakó iparosok részére külön- féle kiváltságleveleket.

A szabad királyi városok megengedték czéheiknek, hogy maguk állapítsák meg jogszabályaikat, melyeket rendszeren a városi tanács elé terjesztettek be jóvá- hagyás végett. Debreczen 1458-ban maga adott a városi azabómestereknek privilégiumot. Sőt találkozzunk esete- tel, a mikor az elzalogosított szépségi városok czéheik- nek a lengyel királyok erősítik meg czéhszabályaikat. A fentemlített és még számos más kiváltság követ- keztében nem csoda, ha a kézműipar nagy lendületnek indult és csakhamar fölvirágozott, különösen a fallal körülvett városokban, hol biztos menhelyre talált. De hozzájárult a kézműipar emelkedéséhez még azon körü- mény is, hogy a városok kézműves polgárait nagyobb- részt önálló bíraskodási joggal ruházták föl; továbbá, hogy áruikat az egész ország területén vámmente- sekké tették. Magyarországon 1777-ben — a mint ez egy statisztikai kimutatás alapján megállapítható — 13,934 czéh- beli mester, 12,516 legény és 4671 tanuló élt, eltekintve a falusi és a czéheken kívül álló kézművesektől. Pest egymaga az 1792-iki összeírás szerint kimutat : 4 tü-

csináló, 1 aranyhímző, 3 timár, 14 keményítőgyártó, 4 kútcsináló, 32 asztalos, 1 sárgarézsműves, 4 arany- műves, 1 aranyverő, 1 serfőző, 9 sarkantyúsműves, 2 rézmetsző, 3 kéményseprő, 1 harangöntő, 14 haj- fodritó, 1 papírfestő, 1 kártyafestő, 17 borbély, 7 kesz- tyűs, 3 csokoládégyártó, 2 rajzszergyártó, 3 gyűrűs, 3 szegműves, 9 könyvkötő, 1 hűrgyártó, 2 kosárfőző, 72 magyar-cizmadia, 9 szitás, 2 paplanos, 5 késes, 3 rézműves, 7 cukorműves, 8 nyerges, 11 kovács, 13 lakatos, 6 ács, 2 hegedűműves, 2 sodronygyártó, 6 fazekas, 3 rézműöntő, 3 kardcsiszár, 7 szűrszabó, 1 enyvező, 8 órás, 40 kertész, 3 cserepező, 1 aranyozó, 3 fegyvergyártó, 7 bádógos, 21 mészáros, 3 kőmetsző, 3 ráspolygyártó. 4 paszományműves, 18 szőjgyártó, 24 molnár, 6 kőműves, 16 gombkötő, 3 orgonaműves, 17 posztógyártó, 2 posztónyíró, 6 fésűs, 18 szűcs, 6 gyógyszerész, 15 festész, 4 magyar- és 1 német-kala- pos, 18 halász, 23 sütő, 6 kötélgyártó, 9 szekérgyártó, 1 salétromfőző, 3 kőszőrűs, 26 magyar- és 62 német- szabó, 5 lőcsőgyártó, 2 bőrdődős, 1 selyemfestő, 1 kefe- kötő, 1 szappanos, 1 tükörgyártó, 2 ónműves, 2 szob-

UHL MATH. virágüzlete
KASSA, Fő-utca 81. sz. ≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡
Ajánlja a legszebb báli csokrokat, legyezőket, mellcsokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie- tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Bieder- meier-stíleben, stikkelt fátyol-díszszel.
Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árában. Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden árában. Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor-tól fejibb pálmák 1 kor 20 fill -től fejibb, virághagymák a legolcsóbb árában. A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondgal lesz elkészítve s csomagolva.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Sürgőnycsim: Uhl, Kassa. Telefon (Interurban) 202.

munk gyönyörködni s ki az eddigiekhez híven most is kiválóan precíz művészi játékkal állta meg helyét. Helyesen fogta fel kevésbé rokonszenves szerepét Csatóry Jani a kapzsi ügyvéd szerepében. Jól játszottak még kisebb szerepeikben: Varga Edit (Panni), Kribel Dezső (János), Demeter Alinka, Zavatzky Irénke, Szántó Iluska, Szedlák Angyi, Kineisz József, Lengyel János, Makucz Jenő, Buna János, Teltsch Géza és Cserpák György, kik közül különösen a hölgyeknek, rövid szerepük dacára, nagy részük van a siker előrelátásában, melegséget öntve bájos egyéniségekkel a hideg, fütetlen színtéren didergő lelkes közönségbe. A szerzőket, kik a darabot maguk rendezték, a hálás közönség kedves ovációban részesítette, szünni nem akaró tapsával s éljenzésével háromszor is a lámpák elé hívta őket.

— **Kérelem a művelt közönséghez!** Az Eperjesi Korcsolyázó-Egylet vezetősége közvetlenül megfigyelésből szerzett meggyőződést arról, hogy egynehányan, kik az egyletnek nem tagjai, vagy tagsági-jegyüket ki nem váltották, jegy nélkül használták a jégpályát. Midőn pedig az egyleti szolgálókat napi-jegy váltására szólította fel, ezt egyenesen megtagadták. Nehogy hasonló, az egylet anyagi érdekeit érzéketlenül károsító és a művelt közönség jóérzését is bántó esetek ismétlődjenek, felkérjük az egylet látogatóit, hogy *jegyeiket a belépéskor mindenkor felmutatni vagy napi-jegyét váltani* sziveskedjenek. Az egylet vezetősége azon reményét fejezi ki, hogy ezen jóakaró kérelem meg fogja őt kimélni azon kellemetlen kötelesség teljesítésétől, hogy az egylet károsítóival szemben a hatóság védelmét igénybe vegye. Eperjes, 1911. február hava. *Az egylet vezetősége.*

— **Felhívás a korcsolyázó-egylet rendes-tagjaihoz.** Minthogy alapszabályaink 10. §-a értelmében az egyleti tagok az évi tagsági-díjat (8 kor-t évenként) befizetni kötelesek arra való tekintet nélkül, vajon a jégpályát igénybe veszik-e vagy nem, az egylet nagy kiadásai folytán felkérjük, hogy ebbeli kötelezettségüknek eleget tenni sziveskedjenek.

A választmány.

— **A Sárosvármegyei Takarékpénztár r.-t.** a részvényesek élénk érdeklődése mellett február 8-ikán tartotta meg II. rendes évi közgyűlését. A közgyűlés változatlanul elfogadta az igazgatóságának a 34934 kor. 41 fill.-nyi nyereség felosztására vonatkozólag tett indítványát. Ennek értelmében a 2-ik számú szelvény 20 koronájával leendő beváltására felhasználatik 20,000 kor., a tartalékalapok dotálására 8961 kor. 01 f., alapszabályszerű levonásokra 3541 kor. 42 f., tisztviselők rendkívüli jutalmazására 1231 kor. 98 f., jótékony adományokra 200 kor.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalom, czúzos és köszvény bajok és mindennemű gyulladások a *Moll-féle sós-borszeszes* gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1 kor. Szétküldés naponként utánvéttel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

rász, 3 kövező, 1 lógómbnműves, 79 német- és 2 tót-varga, 9 dohánygvártó, 1 szőnyeges, 1 téglás, 2 vászonnyomtató, 14 takács, 7 harisnyakötő, 4 festő, 5 esztergályos, 3 könyvnyomtató, 16 bognár, 8 üveges, 5 kordovánnyos, 6 hajós, 4 gyárnok stb. iparost.

A vidéki városok közül legtöbb kézművest Debreczen, Kassa és Eperjes számlált.

Manap ezen régi kézművesek ipara csak nagyon gyéren vagy egyáltalában nincs képviselve. Az ország névelő vidékein, különösen a Felvidéken találkozunk még itt-ott a régi czéhek némi maradványaival, a hol nagy ünnepek alkalmával a régiek mintáira kivonulnak és iparkodnak az istenitisztelet fényét emelni, de ezek közgazdasági tekintetből ma már számba egyáltalában nem jönnek.

A czéhek leginkább a városok területein alakulnak és szaporodnak, a mi természetes is, mert hiszen a városok nyújtottak némi védelmet iparuk fejlesztésére, miáltal emelkedett a városokban a vagyonos polgárok száma, de növekedett általuk a városok erkölcsi ereje és társadalmi súlya is. A városok intelligens polgárai leginkább a kézművesek, kik egyúttal a különböző czéhek, tagjai és kik a nemzet anyagi és szellemi erejének fejlesztésében tevékeny részt vettek.

Voltak ugyan olyan polgárok is, kik semmiféle mesterséget nem űztek, de a forma kedvéért fölvetették magukat egy pár hétre inasokul valamely mesternél, hogy azután hat hétre legényekül s azután az elengedett remekműért járó bizonyos díj befizetése után mestereikül vétessenek föl a czéhbe.

A czéhek egész működésén a vallásos hang vonul át! a mi természetes, mert — mint már említettem

Minden csütörtökön délután 4³⁰—7³⁰-ig

KATONAZENE-HANGVERSENY BERGER kávéházában.

— **A városi távbeszélő-előfizetők** névsorában az alább felsorolt változásokat jelenti a postahivatal:

Előfizetők sorába lépett:

125. sz. Borsod-Miskolczi Gőzmalom R.-t. nagysárosi műfalma, igazgató.

135. « Déri Gyula malomigazgató magánlakása.

83. « Dr. Péter Sándor ügyvéd.

Előfizetők sorából kilépett:

83. sz. György Lajos szeszfm. igazgató.

Névváltozás:

59. sz. Beszkid Antal ügyvéd helyett, Beszkid Antal és dr. Ónody Béla ügyvédek irodája.

— **Az eperjesi mozi** élénk látogatottságnak örvend. Csütörtökön, szombaton és vasárnapon tartja előadásait este 6 órától 1/2 11 óráig s már katonazenekar kíséri a tisztá, szép képeket. A műsor igen változatos és felette érdekes.

— **Irodalmi est.** A Rákóczi Kath. Kőr febr. 5-ikén a körhelyiség dísztermében érdekes és magas színvonalú irodalmi estélyt rendezett. Mint minden alkalommal, úgy ezúttal is Póta László tikárt illeti elsősorban az érdem és elismerés, ki minden alkalommal fáradhatatlan ügybuzgósággal fáradozik az estélynek minél érdekesebbé és értékesebbé való varázslásán, miáltal azután sikerül az estélyt látogatót, a Kört pedig közkedvelté tennie. Ez alkalommal is csaknem teljesen megtelt a hatalmas díszterem a nagyszámú érdeklődők sokaságával. Az irodalmi est Kizák Bertalan kiválóan ügyes technikájú, művészi zongorajátékával kezdődött (Rossini: «Die Italienerin in Algir»). Utána Maczejko Margitka kedvesen és művészi rutinnal előadott szavalata következett, kifogástalan költői érzékkel szavalva el lapunk munkatársának, Haász Béla Miklósnak, «Két testvér» című elbeszélő-költevényét. A közönség úgy a szavalt, mint a vers költőjét lelkesen megtapsolta. Majd Guseo Ferencz szavalta el kiváló tehetséggel és lendülettel Petőfi—Erdős M.: «A szerelmes tenger» című melodramáját. Ügyes szavalását a közönség megéljenzte. Ezután dr. Ruzsák Miklós olvasta fel az alkalomra írt hasznos és tanulságos «Szórakozásaink» című munkáját, általános érdeklődés és tetszés között. A közönség az ügyestollú író és felolvasót lelkesen megéljenzte s ezzel az est véget ért.

— **Nyugtázás** «Szegénysorsú tanuló reggelije» javára az eperjesi rendőrkapitányi hivatalban felállított persely tartalmát, 20 koronát átvettem és a jószívű adakozóknak hálás köszönetet mondok. *Vogel Béla,* az Eperjesi Takarékpénztár helyettes-igazgatója.

— **A Tótsóvári Állami Tisztviselők Köre** január 27-ikén tartotta évi tisztújító-közgyűlését, a melyen az 1911. évre a tisztikar és választmány a következő tagokból alakult meg.

is — a czéhek a vallásos jellegű testületek mintáira alakultak meg.

Minden czéh ugyanis oda igyekezett hatni, hogy az emberi és valódi keresztény műveltséget terjeszse. Évgyűlése a vallásosságra nagy súlyt fektettek és azt szigorú intézkedésekkel szabályozták. Így a társulatok tagjainak istenfélő, vallásos buzgalmat kellett kifejezni s az egyház ünnepein való megjelenésükkel igyekeztek az egyház és istenitisztelet fényét emelni. Minden czéhnek megvolt a saját védőszentje, kinek napját különféle-képpen ünnepelték. A jelentékenyebb czéhek a város főtemplomában védőszentjüknek oltárt emeltek, melyet a védőszent napján ifjú mesterek virágokkal, szőnyegekkel díszítettek föl és az istenitiszteletnél szolgálati teendőket végeztek. Az erdélyi szabók védőszentjüknek, szent Lászlónak napját a következőképpen ünnepelték: a mesterek a templomban védőszentjük földszített oltaránál nagymisért hallgattak, azután ingyen-fürdőt vettek, mely után lakoma következett.

Buzgalom és vallásos gyakorlat teljesítésében, valamint az oltárdíszítés teendőiben egymással versenyeztek az egy városban működő czéhtársulatok.

A czéhnek — mind mester, mind legény és inas tagjai kötelesek voltak a vásár- és ünnepnapon istenitiszteletnek, valamint más alkalmakkor is — így a czéh tagjainak lelkiüdvéért mondott miséken, nemkülönben az egyházi körmenetekben megjelenni, a hol mindegyik czéh a templomban őrzött saját zászlója alá sorakozott. Ezen czéhlobogók a mesterség jelvényeiből álló hímzett czéhczímmel, vagy a czéh védőszentjének képével voltak rendszerint díszítve. Azon czéhtagot, a ki az istenitiszteletről vagy a körmenetek-

elnök: Merényi Gyula erdőtanácsos, alelnök: Molcsányi Ernő erdőtanácsos, jegyző: Schmuck Hugó s-erdőmérnök, háznagy: Szepesi Ervin kezelőtiszt, pénztáros: Köhler József kántortanító, könyvtáros: Sommer Ágost tanító. A választmány tagjai lettek: Kárász István erdőtanácsos, Gründl Gyula főerdőmérnök, Várjon Géza főerdőmérnök, Rezy Vilmos erdőszámtanácsos, Merza Károly bányamérnök, Enyedi János erdőmérnök, Szilárd Iván erdőszámellenőr és Zsigmond Albert főbányahiv. pénztári ellenőr.

— **A bártfai Kath. Olvasókör** ifjúsági osztálya f. évi február 12-ikén a «Hungária»-szálló nagytermében műkedvelői színelőadással egybekötött, jótékonycélú táncmulatságot rendez. Kezdeté 1/2 8 órakor.

— **Lohr Mária (Kronfus), csipke vegyítéskészítő- és műfestő-intézetében,** Budapest, VIII., Baross-utca 85. sz. alatt minden e szakba vágó megrendelések a legjobban, gyorsan és jutányosan teljesítetnek. Vidéki megbízások a legpontosabban eszközöltenek.

— **Táncmulatság.** A tótsóvári m. kir. erdőhivatal központjában alkalmazott erdősz-altisztek f. évi február 25-ikén Tótsóváron a Krisztmann-féle vendéglőben, a «Tótsóvári m. kir. erdőhivatali kerület altiszti személyzetét segélyező egyesület» javára táncmulatságot rendeznek. A mulatság kezdete este 8 órakor. Belépti díj személyenként 2 kor., családijegy 3 kor.

— **A Felsőmagyarországi Mérnök-egyesület** első szakülését 1911. évi február 17-ikén (pénteken) este 6 órakor a m. kir. vízmester-iskola épületében (Kassa, Sándor-utca és Bethlen-körút sarok) fogja megtartani, melynek tárgya: Rohringer Sándor kir. főmérnök felolvasása az elektromos vízierőtelepekről.

— **Postaügynökség Reme-nyén.** A remenyei érdekeltség régi óhaja jut teljedésbe a kassai kir. postaigazgatóság elhatározása folytán. A kért postaügynökség ugyanis még e hó folyamán megkezdte működését.

— **T. olvasóinknak.** A kinek 1—2-éves akác, gledicsia, gyümölcsfa-vadoncz, továbbá mindenféle ojtott nemes gyümölcsfára van szüksége, annyival inkább ajánljuk *Unghváry László* falkolájának (Czegléd) mai számunkban közzétett hirdetését, mert a nevezett czég már több mint 26 éve küldi a szélrózsa minden irányába évenként 100,000-számra a nemes gyümölcsfát és millió-számra az 1—2-éves gledicsia, akác és mindenféle gyümölcsfa-vadonczot.

— **Katonai sí-gyakorlatok.** A kassai hadiesparancsnokság Lőcse székhelyvel sí-tanfolyamot rendezett, melyre 25 tisztet és 125 altisztet vezényeltek a hadtesthez tartozó ezredkekből. A tanfolyamon az Eperjesen állomásozó közös-tisztek és altisztek közül is résztvesznek egynehányan.

ről minden igaz ok nélkül maradt el, viaszdományozásra ítélték, mely viaszdományból az istenitiszteletnél szükséges viaszgyertyákat állították elő.

Istenitisztelet alatt, továbbá vasárnap és a jelentékenyebb ünnepnapokon az üzleteket zárva tartották, a műhelyekben pedig szünetelt a munka.

A gyónás és áldozás szintén kötelező volt a czéh-beliekre.

Ha valamely mester, vagy mesterné meghalt, lelki-üdvéért a czéh a maga oltaránál gyászmisét szolgáltatott, a minek költségét a czéh viselte. Az ifjú mestereknek kellett a temetőben az elhunyt sírját megásniuk s ezen kötelezettség alól ki nem vonhatta magát senki, hacsak betegsége nem akadályozta meg ebben. A temetésnél az egész czéh testületileg jelent meg, az elhunyt tag iránt való kegyeletet kívánván ezzel kifejezni.

A tagoknak becsületes, istenfélő életet kellett folytatniok s az erkölcsstelen dolgoktól, hazugságtól tartózkodniok. Más mestertársának vallását becsülnemeli, őt magát gyalázni, vagy sértő szavakkal illetni nem volt szabad; a ki ezt mégis megtette, azt megbüntették, ismétlődés esetén pedig a czéh tagjai sorából kizárták.

A vallási kötelezettség mellett legfőképp a hazaszeretet erényét gyakorolták, növelték és ápolták.

Igyekeztek a király iránti adótartozásuknak mindenkor eleget tenni; béke és háború idején városvédelmi kötelezettségeiknek megfelelni, miért is a várost körülvevő falak és bástyák gondozását a czéhiek eszközölték. Minden czéh saját bástyával, toronyyal, vagy kapuval bírt, melyeket béke idején jókarban kellett tartani, a háborús időben pedig megvédelmeznie. Emiatt nagy gondot fordítottak a fegyverforgatás és lővés begyakor-

Az eperjesi év. nőgyelet nyilvános köszönete. Az az erkölcsi és anyagi siker, melyet az eperjesi evang. gyamintézeti nőgyelet a február 1-jén rendezett jótékonycélú teaestélyével szerzett, a legnagyobb hála rá kötelezi nevezett együletet úgy a benne résztvevő nagyközönségre, mint az adományozók és a rendezésben közreműködött hölgyek és urak iránt. De egyúttal kötelességet is ró rá, hogy jótékony, humanus intézményével, ha lehet, fokozottabb mértékben szolgálja a társadalmat. A teaestély bevétele volt 3801 kor. 24 fill., kiadása tett 1595 kor. 51 fill.; tiszta jövedelem, melylyel a diakonissza-alapot gyarapítjuk: 2205 kor. 78 fill. Ez a jövedelem a következő felülfizetésekből, adományokból, belpótdíjakból stb. folyt be. *Felülfizettek* s adakoztak: 30 kor.-val: br. Ghillány Imre; 20—20 kor.-val: gr. Andrásy Dénes, Bánó Miklós, dr. Schmidt Gyula, Glasner Mór, Bielek László és neje, dr. Propper József, Bánó Aladár; 14—14 kor.-val: dr. Szehtlo János, Koch Árpád; 10—10 kor.-val: Dessewffy Pálné, Déry Gyula, Ardó Alfréd, N. N., Schultesz Ágost, Péchy Eleoné, Libay Miklós, Gömör János, Grámer Nándor, Tardy József, dr. Müller Bertalan, Roskoványi Miklós, Tischer István, özv. Zelenka Pálné, dr. Balpataky Imre, Uhlarik Mátyás, Semsey Boldizsár, dr. Engländer Emil; 8—8 kor.-val: Matherny Gusztáv, dr. Rosenberg Teofilné, dr. Réz Mihály, dr. Maléte István; 6—6 kor.-val: Schroepfer Antal, dr. Flórián Károly, dr. Moskovits Emil, dr. Dobay Zsigmond, Bánó Dezső, Vigyázó N.; 5—5 kor.-val: Piller Kálmán, br. Uszlár-Gleichen Ottó, Péchy Zsigmond, Bornemisza Lajos, özv. Melzer Gyuláné, dr. Horváth Ödön, Czibur Bertalan, Kirchmayer Geróné, Kirchmayer Vilmos, Bleuer Józsefné, dr. Brósz László, Böhmisch Gusztáv, Várkonyi Szerén. (Folyt. köv.)

A «Vasárnapi Ujság» február 12-iki száma első helyén Raffael híres Segnature-freskót mutatja be képekkel és Farkas Zoltán cikkével, Rómában ünnepelt jubileumuk alkalmából. A többi képek Edison új akkumulátoros automobilját, sokácz-típusokat, Földes Imre «Az arczkép» cz. darabjának előadását a budapesti Magyar Színházban, a budapesti téli sport-életet, a turini kiállítás magyar pavilonját stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Jakab Ödön és Zempléni Árpád versei, Lengyel Géza novellája, Rakosi Viktor regénye, Marcelle Tinayre francziából fordított regénye. Egyéb közlemények Zempléni Árpád, a Kistaludi Társaság új tagja s dr. Látrányi, az epilepszia gyógy módja felalálójának arczképe, cikk Munkácsy Mihályné tervezett nagy alapítványáról (kolpachi képekkel), Garay Ákos rajza, divat-közlemény, tárcza-cikkek Goethe és Carlyle barátságáról, a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., a VILÁGKRÓNIKÁVAL együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

Lovak kéréme... A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő-Egyesület, az állatvédők világszövetségének magyarországi osztályától kapott, «A ló kéréme a gazdájához» cz. felhívásokat küldött szét e napokban, a megyei berkocsi-tulajdonosoknak, fuvarosoknak, teherszállítóknak stb. E felhívásnak ez a szó szerint való szövege:

„Hozzad, uram, szól alázatos könyörgésem! Taplálj és oldsd el szomjamat, ha eltelt a fárságos munka napja: adj szállást tiszta istállóban. Szólj nyájasan hozzám, mert a szavad hatásosabb, mint a gyeplő és az

lására, mi czélből minden városban külön helyek voltak erre kijelölve.

Minden czéheknek megvolt a megfelelő számú ágyúja, tarackja, puskája és nagymennyiségű pora. Gazdagabb polgárok gyakran igen értékes fegyvergyűjteménnyel bírtak. A városi tanács évente hadiszemlét szokott tartani; veszély idején a városi főbíró hívására, vagy a tanács kivására őrséget állítottak, mely kötelezett-ségüknek híven és pontosan tettek eleget.

Érdekes az eperjesi szűcsész eljárása, a midőn a városi tanács 1757. december 8-iki felhívására elhatározta, hogy Mária Terézia királynőnek a porosz királynál viselendő hadjárata költségeinek fedezéséhez önként hozzájárul, tekintve azonban a czéh rossz anyagi helyzetét, csakis ezüst serlegét adhatja a föntemlített czélra. Ezen serlegnek súlya 11 lat volt, melyet 10 forintért adott el a czéh s az összeget a városi hatóságnak adta át, hogy azt rendeltetési helyére juttassa.

Béke idején a czéhek működése tisztán az erkölcsiesség fölött való örködése, az üzleti érdekek megvédése, oktatások, dorgálások és czéhtagok anyagi támogatására szorítottak.

A czéhek főczéje tehát a kézműipar érdeke, a különböző mesterségek emelése és tökéletesítése volt, mely főczél mellett ezen testületek alakulásának főindokai még abban is összpontosulnak, hogy különböző kedvezmények és kiváltságok kieszközlésével a tagok megélhetési viszonyait javítsák és őket biztos kereseti forráshoz juttassák. S ez alapon el kell ismernünk, hogy az ipar terén a czéhintézmény egyik leg-szebb emléke az elmúlt kornak. (Folyt. köv.)

ostor; simogatva taníts meg az önkéntes munkára Ne üss, ha hegynek visz az út és ne rágasd a gyeplőt kegyetlenül, ha lejtőhöz érünk. Ha nem találom el azonnal akaratomat, ne nyúlj mindjárt ostorhoz, hanem vizsgál meg: rendben van-e a gyeplő és győződjél meg róla, nem tőri-e patámat a patkó vasa. Téhlő idejében adjál eles srószógot a patkómba és nézd meg, kérék, többször, hogy nem tompultak-e azok el és nem lazult-e meg a patkóm. Dörzsöld meg télen a szájasamat, különben rátapad a nyelvem és én éhhalállal pusztulok el. Ha igavonód vagyok, gondoskodjál, hogy a hám se bő, se szűk ne legyen, hogy ne dörzsöldjék fel a bőrom véreire Este, kérék, ne akaszd a lámpát a hasamra mert a pléh hamar tizedik és megpörköli a szőrömet. Ha elszőrom a takarmányt, nézd meg a fogamat és ne vágd le a farkamat, mert ez az egyedüli védelmem a legyek ellen, a melyek gyötörnek. És azután, én jó uram, ha megöregszem, gyöngye és haszontalan leszek, oh akkor ne kárhoztass el az éhhalálra, pusztíts el te magad, hogy ne szenvedjek fölösleges módon. És bocsáss meg nekem, hogy ezzel a kéréssel fordulok hozzád annak a nevében, a ki szintén istállóban született.”

A halál öcsese. E névvel régtől fogva az alvást illetik, noha igaztalanul, mert igazság szerint az alvás az élet tápforrása. Legyünk bármily fáradtak és kimerültek, néhány órai pompás alvás visszaszerzi nekünk az elvesztett erőket és a mélyen érzett boldogság állapotába helyez minket. Az egészséges alvás sokat ér, de csak azok részesülnek benne, a kik idegeiket kímélik. Izgató italok gyöngítik az idegeket, minék következtében álmatlanság áll be. Főszerepet játszik e tekintetben a majd minden családban használatos kávéital. A Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé megszokása által már számos álmatlanság nyert gyógyulást. A valódi Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé a babkávénak összes aromatikuss előnyeit tartalmazza, a kárteknony alkatrészek nélkül Jótű kávéitalt állíthatunk abból elő, mely a szívet és idegeket minden természetellenes izgalomtól megóvjá. Teljes joggal nevezik tehát a valódi Kathreiner-t a legjobb családi kávénak.

Tolvaj pinczér. Zeisberger Károly pinczér társától, Friedl Nándor pinczértől egy nadrágot és egy felöltőt lopott. Friedl a lopást észrevette s a rendőrségnek jelentést tett. A szökésben lévő tolvajt a vasúti rendőrség akkor fogta el, a mikor az állomáson jegyet váltott.

Toll-lopás. Froszmann Manó zselencei koresmáros táviratban értesítette az eperjesi rendőrséget, hogy 30 kg. elsőrendű lúdtollat loptak tőle. Közölte még azt is, hogy a lopott tollat Eperjesre, Kis István címére adták fel. A rendőrkapitány a nyomozást azonnal elrendelte s a tollat az eperjesi vasúti állomáson kinyomoztatta. Most a szállítmány főladóját nyomozzák.

Praktikus emberek. Kádárné be-bejár házas fiahoz a városba, ki ott szorgalmas munkából tartja el családját. Kádárné, mint afféle takarékos vidéki asszony, meg nem állja, hogy menyének egybe-másba bele ne szójon. «Attól félek» — mondja egyszer — «hogy sokat használtak fel. A hűdrágaság és a nehéz megélhetés dacára mindig húsleves van az asztalotokon.» «Soh' se felej ipamaszony» — válaszol nevetve a menyecske — «az a lő, hogy az ember értse a módját. Azzal, hogy Maggi készítményeit használom, melyek ma is csak oly olcsók, mint azelőtt voltak, képes vagyok mindenkor jó és egészséges étkeket tálalni s a mellet még pénzt, időt és munkát takarítok» — «Bizony édes szütem» — vág közbe a kis Imre — «nézze csak meg a takarékkönyvem: nincsen hónap, hogy ne tennék félre!»

Nyilvános nyugtázás. Az Első eperjesi szegénygyermekeket felruházó asztaltársaság által január 28-ikán rendezett jótékonycélú táncmulatság alkalmából a következő nemesszívű adakozók fizettek felül a szegény gyermekek javára: 20 kor.-t: báró Ghillány Imre; 10—10 kor.-t: Bánó Aladár, Faragó József, Piller Kálmán, dr. Moskovits Emil, az 5-ik gyalogezred tisztikara, Reigel László, Rigutto Lajos; 6—6 kor.-t: dr. Balpataky Imre, Gyagyovszky Sandor, Szántó Zsigmond, 6—6 kor.-t: Eperjesi Takarékpénztár, dr. Fenyves Adolf, Fuhrer Albert, Gebhardt Sandor, dr. báró Ghillány László, Gregor Endre, Grün Frigyes, özv. Karvath Józsefné, Káposztás Gábor, Keil Armin, Klefner Gyula, Kösch Árpád, Kramer Henrik, Luchs E. és Társa czég, Orosz Jánosné, Péchy Zsigmond, dr. Piller Dezső, Rokkant-Egylet, Sitanyi Lajos, Schwartz és Glasner, dr. Szehtlo János, Tahy József, Tatrabank, Karsai Ernő, Tydor Lipót, Uhlarik Mátyásné, gróf Wengerszky Hugóné; 4 kor. 90 fill.-t: Stern Fülöp; 4—4 kor.-t: dr. Dessewffy Istvan, Gaal András, John Jenakie, Keczer Belizar, Molitorisz István, Weiszlovits Miksa; 3—3 koronát: Ágoston Károly, Egerer Ferencz, Faltin Géza, Gratzl Andras, Grossmann Samu, Hartman Ernő, Héris István, Kassay István, Koch János, Lutocska Lajos, dr. Neuwirth Zsigmond, Sumtovszky Ferencz, Sztankay László, Weisz Jónás, Zahler Adolf, Zavatzky Sziárd; 2—2 kor.-t: Simkó Mariska, Früstök János, Wollner Marcell, Bärkány Jenő, Ackermann Simon, Ardó Alfréd, Bäuml Frigyes, Dúzs Mária, Büich Ferencz, Fuhrman Imre, Kahanyecz József, Kaluzsa Félix, Klein Jenő, Kopp Gusztáv, Kun Sándor, Landau Izidor, Lútočka Dániel, Mayer Endre, Mihalidesz Lajosné, Mrózek Gyöző, Ruttkay Béla, Simanovszky József,

Stern Ignác, Zavaczky Gyula; 1 kor. 89 fill.-t: Buday Károly; 1—1 kor.-t: Amster Simon, Fürst N., Fe'dmann Gyula, dr. Gottlieb Leo, Gottlieb Mihály, Gross Bertalan, Hartstein Adolf, Keller Manó, Kovats Sándor, Kurz Mór, Löwy Zoltán, Mochnay Géza, Polgár István, Rottman Adolf, Rosenberg Béla, Schnitzer Bertalan, Schwartz Fülöp, Urbach József, Waidmann Józsefné, Welzer Vinczéné. Az ajándéktárgyakat a jövő számban nyugtatjuk. Fogadják a nemesszívű adakozók a jótékony-ság szent nevében gyakorolt adakozásukért hálás köszönetünket. (Az elnökség.)

Kerítés. Giroszász Jánosné poprádi lakos bűnvádi följelentést tett egy eperjesi asszony ellen, mert a szolgálatában álló 15-éves leányát rossz útra csábította. A cseléd most beteg fekszik az eperjesi köz-kórházban.

A hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Lőcherer-Cimexin-nel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer! Kapható: Lőcherer Gyula gyógyszerárban Bártfán és Palesch Árpád drogeriájában Eperjesen.

Véres verekedés. Február 6-ikán éjjel 2 órakor Szeginyák István három kocsisársával a köz-kórház előtt beszélgetett. Eddig még ki nem derített okból Nahács Ferencz kömvességed Szeginyák Istvánba belekötött s mert egyedül nem érezte magát elég erősnek, hogy négyükkel szembeálljon, a jégpályára sietett, a hol négy kömvéstára s havat lapátolta. Ezeket hívta segítségül, kik hólapáttal és dorongokkal fölfeyverkezve követték Nahácsot. A kömvések szó nélkül a kocsisoknak estek s ütlegelni kezdték őket. Természetes, hogy védekeztek. Valóságos harc keletkezett. Majdnem mindegyikük megsebesült. Szeginyákok úgyszólván leütöttek. Eszméletlenül feküdt a verekedés helyén. Most a kórházban ápolják.

Megfagyott. Hudik János végrosztokai lakost, nyolcz kis gyermek apját a napokban holtan találták a falutól 300 lépésnyire. A szerencsétlen a felsővízközi vásáron bepálinkázott s erősen becsipett állapotban dülöngött a havas úton. Útközben elfáradt s lefeküdt pihenni. Elaludt s többé föl sem ébredt. Megfagyott.

TANÜGY.

Műkedvelői előadás az eperjesi Tanítók Háza javára. A héthársi áll. el. iskola tan-testülete az eperjesi Tanítók Háza javára, Brühl Menyhért prépost áll. isk. gondnoksági elnök vednöksége alatt, febr. 11-ikén az iskola épületében táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendezett. Színre került Géczy István «A gyimesi vadvirág» cz. 3-felev. népszínműve. Hasonló czélből rendeznek farsangi mulatságot a girálti, valamint a felsővízközi áll. el. iskolák tan-testületei is.

Szabadságolás. Szabóné Hollenkay Etel sóvári egyesületi óvónő részére az Eperjesi Széchenyi-

kör, mint óvodafentartó, haheti szabadságot engedélyezett és helyettesítésével *Torbik Zsófia* okl. óvónót bízta meg.

Iskola-bezárás. Vármegyénk alys-pánja a monyházi r. k. el. iskolát, a községben a gyermekek között fellépett kanyaró járványos betegség miatt, a járvány tartamára bezárta.

Adomány. Az Eperjesi Bankegylet az eperjesi Tanítók Háza javára 10 kor. t adományozott, mely adományért a Tanítók Háza elnöksége e helyütt is köszönetet mond.

Új tanfelügyelőségi díjak. Vármegyénk kir. tanfelügyelőségénél febr. 1-jétől díjnoki minőségben *Wott Béla* nyert alkalmazást.

Szabadság. *Patočka* Johanna singléri áll. el. isk. tanítónő részére súlyos idegbaja miatt, a m. kir. vallás- és közokt.-ügyi miniszter folytatlagosan a f. évi március hó végéig terjedő szabadságot engedélyezett.

Czehter Ilona nagysárosi áll. óvónő részére, indokolt kérelemre, kir. tanfelügyelőnk az illető saját költségére négyheti szabadságot engedélyezett

KÖZGAZDASÁG.

A hegyvidéki népsegítés. A földmivélségi minisztérium kiadványainak sorában a 21. számú ezt a címet viseli: «A hegyvidéki, erdélyi és fevidéki gazdasági akció 1909. évi működésének ismertetése». A 280 oldalra terjedő és számos statisztikai táblázattal felszerelt testes kötet a gazdasági népsegítés munkáját részletezi és ennek a munkának mutatkozó eredményeit számszerűleg föltárja. A múltban a három kirendeltség mindegyike külön-külön sommázta jelentésében munkája eredményét, most a miniszter rendeletére a 19 vármegyét felölelő különleges kormányzati tevékenységről tett jelentés együtt van s így a kirendeltségek működése jobban áttekinthető. A hegyvidéki gazdasági népsegítési akció immár tizenkésztendő, főiránya a hegyvidéki állattenyésztés fejlesztése, a gazdag havasi legelők kihasználása és állami támogatással olcsó földbérletek szerzése. A hegyvidéki kisgazdáknak a kirendeltség egy öt-holdas, parcellákban húszezer katasztrális holdat meghaladó állambérletet szerzett, melyet a kisgazdák kedvezményesen aron kapnak. Sajnos, az állattenyésztés terén úgy, mint az ország más vidékein, itt is némi visszaesés van. Az állam havasaira 1219 marhával kevesebbet hajtottak föl a kisgazdák a múlt, mint az előző évben. Ennek oka az, hogy a hegyvidék is három év óta küzd *takarmanynisséggel*. A hegyvidéki kirendeltségnek egyik régi terve vált valóra, a mennyiben a múlt évben a Háttegység közel kilencz ezer kat. hold művelhető területét az államkincstár megvásárolta, s ezzel különösen a hegyvidék két leginkább érdekelt községe részesült nagyobb területű erdőben s 46 község kisgazdái földbérletekben. Mintegy hatvan ezer kat. holdat tesz ki a máramarosi és az ungi kincstári havasok területe, melyet a kirendeltség a hegyvidéki lakosságnak bérletrendszerével nyári legelőül átenged. Hihetőleg a mostani jó marhaárak a hegyvidéken is éreztetni fogják a hatásukat és a kisgazdák az egész havast hova-tovább legeltetésre használni fogják. Reudszeres egymásutánban épülnek a havasi utak, utak és enyhelyek. A múlt évben húsz községből hétezerrel jóval több állatot hajtottak föl a kisgazdák ezekre a kincstári havasokra. Megtudjuk a jelentésből, hogy a néhai Balogh Vilmos államtitkár nevével nevezett alsóverezkei gazdasági telep állandóan fejlődik. A mostani húszközségi igazolja azt a körültekintő figyelmet, melylyel a kirendeltség a legelő- és rétfeljavítás körül fáradozik. Útmutatásának megvan az az eredménye, hogy most már a községek is ügyet vetnek a legelő és rétek termőerejének javítására. Hatalmas lendületet vett a hegyvidéken a szövetkezeti akció. Ma már kétszáz jóval meghaladó különböző irányú hitel-, fogyasztási, termelő- és értékesítő-szövetkezetek száma, harmadfélmillió üzletrezt tudtak a 12 év alatt a ruthén kisgazdák összehozni. A gyümölcsstermelés és értékesítés mellett nagy sikert látott a kirendeltségnek a háziipar megkedveltetése érdekében való tevékenysége. Csak a kosárfonó-szövetkezetek száma 16, s van olyan szövetkezet, mely százezerig való különféle kosárkészítményt bocsátott áruba. A tett számítások szerint átlag az értékesítő-szövetkezetekben egy-egy munkás a múlt télen 83 koronát keresett. Az erdélyi gazdasági népsegítési akció mindössze nyolczesztendő, itt a tendencia az, hogy a székely kisgazdákat gazdasádmilag szervezze. Azért itt a vezetőség gazdakörök alakítására, ezen körökben rendszeres tanításokra törekedett. Ugyanezen okból nagy súlyt vetett a különféle célokat szolgáló termelő- és értékesítési szövet-

kezetek létesítésére. A múlt évben is folytatták a községeknek apaállatokkal való ellátását, nagyarányú volt a székelyföldön a legelőrendezés s általában a kirendeltség munkássága a gazdasági fejlődés minden felhasználható ágára kiterjedt. A jelentés harmadik része a felvidéki népsegítési akcióról szól. Ma még a kirendeltség eddig három vármegyére terjeszti ki működését, székhelye Zsolnán van. A kirendeltség közbenjárásával négyezer holdat meghaladó földbirtok megszerzésében járt közbe a kisgazdáknak. Több községet sikerült megnyerni a birtokrendezés eszméinek, nyolcz község a tagosítást is végrehajtotta, a mi nagy szó itt, a hol egy nyolczad úrbéri telkek felaprózódása oly rendkívüli, hogy némelyik gazdának százötven, olykor háromszáz darabban van az öt és egy negyed holdnyi, úrbéri rendezéssel rászakadt földje. Az elmaradt gazdasági kulturát népies gazdasági előadások, mintagazdaságok szaporításával, alkalmas állatkiosztásokkal, méhészettel, háziiparral és többfélével, gazdakörök alakításával, szövetkezetek támogatásával kívánja a kirendeltség emelni. Jóllehet a legnagyobb gazdasági konzervativizmus nehezíti meg a munkát, a kirendeltség annak a véleménynek ad kifejezést, hogy a nép jóléte, a kisgazdák fölébresszetti önégyezési vágyával párhuzamosan fog haladni.

TESTEDZÉS.

Bajnoki oklevél.

A Magyar Labdarugók Szövetsége 10-éves fennállásának ünneplése alkalmából a következő oklevéllel tüntette ki az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesületet: «A Magyar Labdarugók Szövetsége ezen díszoklevéllel igazolja, hogy a kebelébe tartozó Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület buzgó és derek csapata az 1907/8-iki bajnoki évben a Magyarország északi kerületének bajnokságát megnyerte és ezáltal az «Északi kerület bajnoki labdarugó csapata az 1907/8. évre» büszke címet küzdötte ki magának. Minek hitelül jelen oklevél kiadott. Kelt Budapest, 1910. június hó 15. Magyar Labdarugók Szövetsége: *Kárpáti Béla* elnök, *Opré Rezső* főtitkár».

Jelentés a Sárosvármegye északi részéről megírandó útirajz-pályázatról.

Osztályunk pályázatát hirdetett oly útirajz megírására, a mely ismertesse Sárosvármegyének Eperjestől északra, a Tarczától keletre eső részét Zboróig és Bártfától vissza a vasút mentén fekvő vidéket Eperjesig. A pályázatban felhívtuk a pályázók figyelmét a fényképekre, a melyeknek jegyzéke a központi irodában megkapható és támogatja, illetve irányítja a pályázókat az útirajz megírásában. Az elfogadott mű szerzője 150 kor. jutalomban részesül.

A kitűzött időre egy pályamunka érkezett be, de, sajnos, nem felel meg a kívánalmaknak. Buzgóságát elismerjük, mert elég bő anyagot hordott össze, de sejtelve sincs arról, hogy mi érdekli a közönséget. Jelentéktelen dolgokat elbeszél a melyek érdeklődésre nem számíthatnak és Bártfától három kis oldalon emlíkszik meg igen gyaló módon. E munka alapján nem lehet megfelelő képet nyerni a vidékről és ha valaki ennek alapján akarja bejárni a vidéket, nem talál benne helyes útmutatást. A fényképeket figyelembe se vette. Mikor az egyes kirándulóhelyekről ír, megelégszik avval igen gyakran, hogy az illető helyek távolsági méreteit közli. Az előadása is száraz és sok helyen magyartalan.

A választmány ajánlja a közgyűlésnek, hogy a beérkezett pályaműnek ne ítélje oda a díjat és minthogy igen csekély értékű, dicséretben sem részesítendő.
Vöröss Sándor.

Tatrai téli élet Matlárházán.

A téli tatrai fürdőélet a folyó évvel Matlárházával is gazdagodott. Méltó társa a kellemes téli tartózkodásban a ma már nagyon kedvelt Széplaknak, Tátrafürednek és Lomnicznak Utóbbihoz való közelsége (1,8 km.), mely könnyen hozzáférhetővé teszi a most már kötélpályán is megközelíthető páratlan lomnici pályát, a napi pensió (7 kor.) olcsóság, a kitűnő ellátás és kellemes, családi tartózkodás mihamarább télen is meg fogja szerezni Matlárházának s 27 szobával bíró, «Morgás» nevű villájának a nyáron oly szívesen ott tartózkodó közönségét. Az a figyelmes és családi fogadtatás, a melyben ott, most már télen is Putsch Gy. igazgató úrék részéről részesül, páratlan a maga nemében a Tátrában. Pályája nagyon gondozott, havasi réterülete skízésre a legalkalmasabb. A rödlök elé fogott lovakkal a lomnici pályára való kirándulások igen gyakoriak és teljesen díjtalanok. A villában való tar-

tózkodás igen házas és kellemes. A házi ellátás úgy mennyiségileg, mint minőségileg kifogástalan. Karácsonyra egy nagy német társaság tartózkodott ott hosszabban Ezidén nyílt meg először. Tömegesebb diák- vagy Kárpátegyes. kirándulóknak hosszabb tartózkodásnál is nagy kedvezményeket biztosít. Lapunk ismert turista-munkatársa dr. Vojtovics J. kanonok társaságában a múlt héten tartózkodott ott. Mellette ott voltak még: dr. Hauser Adorján Ksod. h. vezérigazgató és veje: dr. Kossutány Gyula mérnök és neje, dr. Bakonyi vasúti titkár és neje, Fejérváry B. huszárszázados és neje, Garam J. jogszigorló és Forberger Á. iglói tanár és neje, és — a kit elsőnek kellett volna említettünk — Eggenhofer Teréz, a Kárpátoknak és a hazai összes magaslatoknak ez az élő földrajza és bátor megmászója, a ki télen már két ízben is megmászta a Ferencz József- és a lomnici csúcsot. Ez a nő hazai hegyrajzi előadásokat tarthatna magyar hazánk ritkaság vidékeiről, a ki úgy beszél a Tátráról, az erdélyi havasokról s a ritkaság fekvésű Királyhegyről és a Gyömbérről, a melyet skín télen is megközelített, mint akár az Andrassy-útról. Mint biztató jelenséget megemlíthetjük, hogy Hauser h. igazgató megígérte az eperjesieknek a Tátrába való esti és hajnali gyorsított budapesti személyvonathoz való csatlakozás szíves kihasználását, a mire néve a Kárpátegyesület eperjesi osztálya meg is fogja indítani az eljárást. Ezzel aztán Eperjesen is föllendülne a téli tatrai turisztika. Úgy legyen!

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-névvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, külön fürdők és urak részére. Több ökö- és márványfürdők; hőlégy-, szensavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT.

ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: *Bein Simon* cégnél, Eperjes.

Felölös szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegeztési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
1/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
1/4 " "	7 " "
1/1 " "	9 " "

Eperjesi főraktár: *Mikolík Istvánnál.*

140—1911. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kisszebeni kir. járásbíró, mint tkvi hatóság dr. Klein Samu kisszebeni ügyvéd végrehajthatónak, dr. Ungár Miklós kisszebeni ügyvéd által ügygondnokolt, ismeretlen tartózkodású *Schmidt Emma* végrehajtást szenvedett elleni 138 kor. 54 fill. ügyvédi díj tőke, ennek 1910. évi február hó 5-ikétől járó 5% kamata, 70 kor. 75 fill. eddigi, 18 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett a végrehajtást szenvedettnek a kisszebeni:

1. 792. sz. tjkvben A + 2. sor., 1993. hr. sz. szántóból B. 15. sorsz. alatti 1/10-ed részbeni jutalékára, a 18 koronában;
2. az 1494. sz. tjkvben A. I. 1—2. sorsz., 10. és 11. hr., 7. öi. sz. ház-, udvar- és kertből B. 1. sorsz. alatti 1/4-ed részbeni jutalékára, a 704 koronában;
3. ugyanabban a tjkvben A + 1. sor., 1019/f. hr. sz. szántóból B. 1. sorsz. a 1/4-ed részbeni jutalékára, a 10 koronában;
4. ugyanabban a tjkvben A + 2. sor., 1464/f. hr. számú kertből B. 1. sorsz. alatti 1/4-ed részbeni jutalékára, a 6 koronában;
5. ugyanabban a tjkvben A + 3. sor., 2384/f. hr. számú szántóból B. 1. sorsz. alatti 1/4-ed részbeni jutalékára 3 koronában, mint ezennel megállapított becs- és kiadási árakban a végrehajtási árverést elrendeli, és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés 1911. évi márczius hó 20-án délután 8 órákor Kisszebenben a tkvi hatóság épületében fog megtartani a következő, úgy a tkvi hivatalban mint Kisszeben városházában kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiadott kezéhez lefizetni.

Kir. jbróság, mint tkvi hatóság.
Kisszeben, 1911. január 11.

Patocska s. k.,
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: *Hegedűs Győző*, kir. tkvvezető.

Tanuló fizetéssel felvétetik

GOLDBERGER HENRIK-nél

Eperjes, Fő-utca 82.

Jól jövedelmező festékkészlet,

mely eredeti adatokkal igazolható évi 17,000 korona jövedelmet hoz, betegség miatt **eladó.**

Szükséges tőke 25,000 korona.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Vegyetek nem más

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, górcs és hok-hurut ellen, mint

KAISER-féle

MELL-KARAMELLÁKAT

□□□ a három fenyővel. □□□

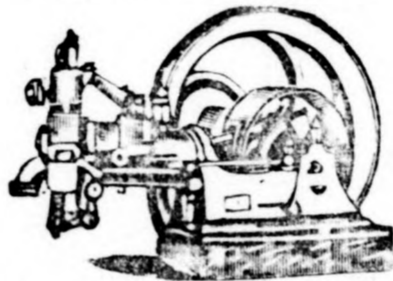
5900 közjegyzőileg hiteles bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Csomagok ára **20** és **40** fillér, doboz **60** fillér.

Kapható: **Korn Vilmos** gyógyszerárában, **Scholze Alfréd** cukrászdájában és **Lefkovits Emil** kereskedésében, **Eperjesen.**

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzín-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat, valamint szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lőerő óránként **csak kb. 1 fillérbe** kerül.

Vezérképvislet:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Fizessen elő a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala (FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü-czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. **1 doboz 60 fillér.** Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Építési telkek és terv szerint építendő házak

a Szent László úton és Vágóhid-utcában szabadkézből **eladók.**

Bővebb felvilágosítást *Sáfrán Lipót* ad, Fő-utca 40. szám alatti mérnöki irodájában.

Egy tanuló

■ ■ ■ fizetéssel felvétetik ■ ■ ■
az Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezetben.

Felsőmagyarország legnagyobb VÍVÓTERME

Kassán, Főutca 60.

Mint lovagias ügyek lebonyolítására legalkalmasabb hely. Teremorvosok dr. Rényi Jenő és dr. Akos Izsó. Sürgőnyezim: *Horváth* vívómester : Kassa.

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

Ára 5 K. Vidékre 5 K. 30 f. be- küldése ellenében bérmentve. Kapható *Kösch Árpád* könyvnyomdájában.

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszaló aratógép és földmívelő eszközök gyára. Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai. Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a **Massey-Harris C^o. R.-T.** Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

a monarchia legelőkelőbb gyára!

Egyedárusító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

Jégyár és Hűtőtelepek

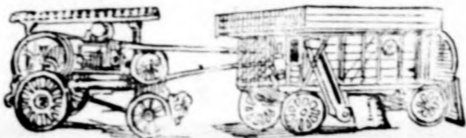
városok, tejgazdaságok, hentesek,
czukrászok, szállodák, kórházak,
serfőzők stb. részére.

Benzin-
Nyersolaj-
Szivógáz-
Diesel-
Locomobil

MOTOR

1-600 lóerőig.

Teljes cséplő-
garnitúrák és
malom-
berendezések.

Alacsony- és magasnyomású
SZIVATTYÚK
gőz-, transmissió-, villany- vagy
motorüzemre, bármely vízellátási
és ipari célra.

Fűrész- és famunkáló-gépek, fűrész-
telepek,
:: asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Teljes transmissió-telepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. ■ Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálok.

Rózsa-utca 10. sz. ház szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad *Libay Miklós*.

Házvezetőnőt

keres, intelligens úrinőt,
ki a magyar, német és tót nyelv-
ben jártas, — kor mellékes, —

■ Merényi Sándor ■
építési vállalkozó, Eperjes, Széll-utca 12. sz.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a
legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
görcs és gyomorféreg, rögzített székrekedés, máj-
bantalom, vertiginus, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel. A Moll-
féle sós-borszesz nevezete-
sen mint fájdalomcsillapító
beürzőségi szer közzvény,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinél legismer-
tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
mek- és női-szappan a bőr gyökere gondozására és apo-
lasára egy gyermeknek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-
ásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvényel,
..... oszónal és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A Berzeviczén építendő — SZESZGYÁR

építési munkálataira pályázatot hirdetek. Az épületre
vonatkozó terv Grossmann S. rezárúgyára irodájában (Eperjes, Szebeni-út
19. sz.) megtekinthető, a hol a szükséges felvilágosítások is nyerhetők.

Ajánlatokat Klein Zsigmond, Berzevicze (Sáros-vm.) címre kérem
küldeni. Megjegyzem, hogy az ajánlattételek reám semmi kötelezettsé-
get nem hárítanak.

Új rövidárú-üzletet nyitottam

a Lőcsei-út 1. szám alatt (Singer S. Fiai fűszerüzlete
mellett).
Ifj. WEISZER LAJOS.

Bérbeadó május 1-jétől a Fő-utca 40. sz. házban, konyhával és kamarával ellátott, földszinti kétszobás lakás.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 68,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzintoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek,
marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, darálóok, őrlőmalomok, egye-
temes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

akác, gledicsia

Besztercei szilva,
kajszin-baraczk.

ojtott gyümölcsfát, vadonozot,
akác és gledicsiát 100.000 száma
képes küldeni.

Ungvárny László-faiskolája
Czegled.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatásúak
Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban
és Pálesch Árpád drogueriájában. Bartfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Ejjen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított